

PYHÄ KASTE KIRKOSSA 1

Matti Väisänen, Pyhä kaste kirkossa (Suomen Luther-säätiö, 2001, s.460)

Kirjoittaja

Rovasti Matti Väisänen on tehnyt varsinaisen elämäntyönsä Kansanlähetyksen pääsihteerinä 1967-1995. Hän on tunnettu ja rohkea julistaja. Kansanlähetyspäiviltä on itselleni jäänyt mieleen Väisäsen ajankohtaiset **Polttopisteessä- esitykset**. Kansanlähetyksessä toimiessaan Väisänen ei enemmälti puuttunut kastekysymykseen - ei ainakaan kovin radikaalisti. Ehkäpä hän pidättyi asian esille ottamisesta osaksi siksi, että tiesi kantansa eroavan Muroman, Honkasen ja Saarnivaaran linjasta. Tässä kirjassa hän lataa "täydeltä laidalta".

Ennakkoluuloja

Täytyy myöntää, että minulla oli voimakas ennakoasenne tämän kirjan suhteen. Kauan olin vältellyt kirjaa "harhaoppisuuden" pelossa. Eräs ystäväni kuitenkin antoi vinkin kirjan lukemiseen sanomalla, että "kyllä se kuitenkin kannattaa lukea". **Lopullinen sysäys oli Matti Väisäsen oma "kautta rantain" annettu kehoitus saarnaringissä. Väisänen kantoi huolta meikäläisen pelastusnäkemystä, joka on muka kaikkea muuta kuin "raamatullis-luterilainen".**

Asenne muuttuu

Matti Väisäsen reipas asiatyyli tempasi kuitenkin väkisin mukaansa: "Luin rivin, luin kaks, vereni tunsin kuumemmaks." Mitä pitemmälle kirjaa luin, sitä mielenkiintoisemmaksi teksti tuli. Suorastaan ahmien kävin luvun KASTE LUTERILAISEN KANSANKIRKKOMME SISÄISENÄ KYSYMYKSENÄ kimppuun. Kirjoittajalle on ollut kaikinakin aikoina ominaista huolellinen asioihin paneutuminen. Tähän liittyy vahva dokumentointi. Mitään harkitsematonta hän ei päästä julkisuuteen. "Lonkalta" puhuminen ja kirjoittaminen on Väisäselle vierasta. Julistajan lahjan lisäksi Väisäsellä on aivan ilmeisesti "tutkijan armolahja". Viime aikoina olen lukenut muutamia "piispallisia" kirjoja. Kyllä Väisäsen kirja hakkaa nämä opukset "mennen ja tullen", olkoon sitten kysymys sanomasta, raamatullisuudesta tai tunnustuksellisuudesta!

Kirjan lukeminen avarsi merkittävästi meikäläisen kastenäkemyksiä. Teksti oli maallikollekin helppolukuista. Tavallinenkin "Matti ja Maija Meikäläinen" saa tästä kirjasta rautaisannoksen kastetietoutta. Ansiokkaana liitteenä on sivistyssanasto ja laaja kirjallisuus- ja henkilöluettelo.

Puutteena näen sen, ettei Väisäsen sanallakaan mainitse Uuden Tien 1975 kustantamaa norjalaisen Övind Andersenin kirjaa "Uskosta uskoon". Kun muuten Väisänen lainaa paljon kasteteoksia "laidasta laitaan", miksi tämä kirja ei päässyt mukaan? -Andersenin tärkeä oivallushan oli, että alkuseurakunnassa kaste liittyi kiinteästi uskoontulemiseen. Nämä muodostivat ikään kuin "yhden paketin". **Aina kun puhuttiin kasteesta, puhuttiin koko uskoontuloprosessista.**

Raamatullis-luterilainen

Väisänen pyrkii raamatullis-luterilaisen kastenäkemyksen esiintuomiseen hartiavoimin. Se ei ole mikään helppo asia. Hän vyöryttää esiin myös suuren joukon kirkonmiehiä, jotka ovat hänen kanssaan eri linjoilla. Täten hän

tietysti pyrkii objektiivisuuteen. Erittäinkin Väisänen yrittää löytää totuuden Lutherin teologiasta.

En liene ainut, joka kokee tuskallisena Lutherin rönsyilevän esityksen nimenomaan tässä kysymyksessä. Väisäsellä on totinen yritys pistää Lutherin teologia "pakettiin". Varmaan hän jollakin tavalla tässä onnistuukin. Ei kaikki ole tämän kirjan lukemisen jälkeen levällään kuin ne kuulut "Jokisen eväät"! Nyt voidaan ottaa kantaa Lutherin kasteoppiin, kun se on edes jollakin tavalla "hanskassa".

Peruskysymys

Kirjan problematiikka kulminoituu kysymykseen lapsen uskosta: **uskooko lapsi?** Matti Väisäsen kanta tulee kirjassa painokkaasti esille: lapsi uskoo. Tämä kysymys on sikäli tärkeä, että sen varassa Lutherin oppi seisoo - tai kaatuu. Mutta onko vauvan usko "tyhjä säkki", jota turhaan pyritään pitämään pystyssä?

Toisaalta ratkaisun löytämiseen tähän kysymykseen vaikuttaa omalta osaltaan se, mitä lapsen uskolla tarkoitetaan. Jeesuksen sanojen mukaan "lapsi tosiaan uskoo". Mutta **onko tämä usko millään tavalla yhteismitallinen aikuisen uskoon**, se on varsinainen kysymys. **Puhuuko Raamatun teologia pääsääntöisesti lasten vai aikuisten asioista. Missä mielessä lasten asia on eri asia?**

Painiskelua

Väisäsen kirjassa raamatullisuus ja tunnustuksellisuus (Luther ja Tunnustuskirjat) käyvät kovaa ottelua. Puolueettomana tuomarina **katsoisin tunnustuksellisuuden saavan "pistevoiton". Väisänen "hirttäytyy" Lutherin lapsen uskoon ja sitä kautta kasteuudestisyntymiseen.**

Suuri juopa

Väisäsen kirja paljastaa, kuinka suuri kuilu ja juopa on erilaisten kastenäkemyksen välillä. Tämä johtuu varmaan siitä, että tässä pelastuskysymyksenä on paljon pelissä - itse kullakin.

Rintamalinjat

Pääsääntöisesti Väisäsen "lapsen usko" -linjaa edustavat henkilöt, **joilla ei ole omakohtaista uskoontulokokemusta.** Uudestisyntymisen myöhemmällä iällä kokeneet eivät hevin voi yhtyä Väisäsen linjaan, joka on monen mielestä (mm. Urho Muroman) **suomalaisen suruttomuuden peruselementtejä.**

Tarkoitus

Matti Väisäsen tarkoitus on ilmeisesti **reivata tällä kirjalla uuspietismiä sakramentalismin suuntaan.** Tämä on kuitenkin liian rohkea yritys. Tämä kysymys liittyy liikkeen identiteettiin. Tässä on kysymys liikkeen olemassaolosta. Siksi on ymmärrettävää, ettei sanoma mene perille.

Uusi koti

Kirjan myötä Väisänen on ilmeisesti menettämässä vanhan kodin. Mutta uusi on onneksi näköpiirissä. **Luther-säätiö on ottanut hänet avosylin vastaan.** Hänelle on annettu säätiön varapuheenjohtajan paikka. Evankeliseen liikkeen perinnöstä elävä säätiö lienee Väisäselle sopiva koti.

Kodin perintö ei ratkaise

On huomattavaa, että uuspietismin merkkimiehet Muroma, Saarnivaara ja

Honkanen ovat lähtöisin evankelisesta kodista, mutta jokainen heistä selkeästi asettuu kasteuudestisyntymistä vastaan. Matti Väisänen sen sijaan on körttikodista, mutta päätyi evankelisen kastenäkemyksen puolustajaksi, jopa sen puolesta taistelijaksi!

Uuras Saarnivaaran takinkääntämiset

Väisänen paljastaa, että Uuras Saarnivaara on muutaman kerran "tarkentanut" kastenäkemyksensä. Tämä ei sinänsä ole niin ihmeellistä. **Lutherin** varoitti lukijoitaan, etteivät he ottaisi kovin vakavasti hänen alkuaikojen kirjallista tuotantoaan, koska niissä **"on paljon sellaista, minkä nyt hylkään ja tuomitsen Jumalan pilkkana ja pahenuksena"**. On selvää, että Saarnivaarankin viimeinen näkemys on katsottava hänen varsinaiseksi kannakseen. Matti Väisänen jakaa Saarnivaaran näkemyksen kolmeen kauteen: 1. kansankirkollinen, 2. tunnustuksellinen ja 3. uuspietistinen. Jo kausien kestoista voidaan päätellä, mikä näkemys oli merkittävin. Kahden ensimmäisen kesto oli n. 10 v., kun taas viimeinen uuspietistinen kausi kesti 40 v.

Lutherin kastenäkemyksen tausta

Olisin odottanut, ettei Väisänen olisi ottanut Lutherin näkemystä aivan paavillisena kannanottona, vaan olisi hieman tutkinut Lutherin näkemyksen mahdollisia juuria. Lutheriin pitäytyessään joskus vaikuttaa siltä, että Väisänen on "paavillisempi kuin paavi itse". Tämä nimenomaan tulee mieleen, kun ajattelee Lutherin opin rönsyisyyttä ja moniselitteisyyttä. On rohkeaa laittaa Lutherin kasteteologia niinkin tiukaan pakettiin kuin Väisänen tekee. Lutherin kastenäkemykseen aivan ilmeisesti vaikutti **Rooman oppi ja myös kansankirkon paineet**.

Juuret eivät ole Raamatussa

MV edustaman teologian juuret eivät ole Raamatussa. Selitys löytyy kirkkohistoriasta. **Urho Muroma** kertoo varsin uskottavasti tämän teologian synnyn: *"Kun kristinuskon tultua valtion uskonnoksi, suuret määrät maailman ihmisiä, kääntymättömiä, synnissä eläviä, siirtyi kirkon piiriin eikä kirkolla ollut voimaa julistaa evankeliumia niin, että he olisivat saaneet kokea uudestisyntymisen armon, niin kirkko selviytyi tästä vaikeudesta opettamalla, että kaste muodollisesti eli ulkonaisesti toimitettuna omasi voiman uudestisyntyttää ihmiset, joilla ei ollut mitään uskoa"* (Muroma, Uudestisyntynyt ihminen).

Ei anna evankelioimiseen eväitä

On selvää, ettei kasteuudestisyntyminen luo edellytyksiä evankelioimiseen, vaikka MV näin väittääkin. Kansankirkko on tästä suuri kouluesimerkki; **"evankelioiminen" on lähes kirosana**. Tosin on huomattava, että myös herätysliikkeet (evankelioivatkin sellaiset) ovat luopuneet sanan käytöstä - ehkäpä hälventääkseen epäluuloja psykologiaan sidotun kirkon puolelta. "Laurin uskoontulo" kasteessa mitätöi kaiken evankelioimistyön. SLEY on toinen esimerkki. Siellä ei ole koskaan ollut innokkuutta evankelioimiseen. Kun pitäydytään Sidottuun ratkaisuvälteeseen, kavahdetaan kaikkea, mikä liittyy kääntymiseen ja kääntymiseen. **Synergismin peikko nähdään kaikessa herätysjulistuksessa**.

YHTÄLÖ EI TOIMI

MV on innolla virittelemässä yhtälöä: $KV + KP = JK + KR$
KV = kastevauva

KP = kasteoppi
JK = Johannes Kastaja
KR = Kristus

MV periaate, ettei erikoistapauksesta saa tehdä sääntöä, sotii selkeästi tätä yhtälöä vastaan. MV tekee poikkeustapauksesta rautaisen, yleispätevän säännön.

1. Kastevauva - Johannes Kastaja

Johannes kastaja

- Jeesuksen edelläkävijä, Matt.11:10
- vanhan liiton edustaja
- ei-kristillisen kasteen edustaja
- vaimosta syntyneiden joukosta suurin, Matt.11:11
- ihmelapsi (vanhalla iällä synnitetty)
- lupauksen lapsi (toisella tavalla kuin kukaan uskova)

MV periaate, ettei murrosaika kelpaa esimerkiksi, sotii myös tätä yhtälöä vastaan. Johannes kastaja oli nimenomaan "**murrosajan**" henkilö.

- vanhan ja uuden liiton rajalla
- toimi ennen kristillisen kasteen asettamista
- eli ennen helluntaita, joka oli kristillisen kirkon syntymäpäivä
- uuden liiton näkökulmasta vaatimaton malli (pienin on suurempi kuin hän), Matt.11:11

Kastevauvan esikuvaksi ei näin sovi Johannes Kastaja!

2. Kastajapappi - Kristus

Kasteoppi = Kristus, on mahdoton, röyhkeä jopa jumalaton väite. Moni pappi ei ole omakohtaisessa uskossa, vaikka virkapappeus ehdottomasti edellyttää yleistä pappetta (Pieper). Mihin epäuskoisen papin korottaminen Kristukseksi perustuu? Hänellä on tosin **kirkon valtakirja**, mutta onko se riittävä? Oikealla Herran papilla on jumalallinen valtakirja, Pyhän Hengen sinetillä vahvistettu.

Valtakirja kastamiseen ja opettamiseen annettiin vain Jeesuksen opetuslapsille, Matt.28:18-20. MV teologia, jossa ihminen uudestisyntyy kasteessa, **tekee tosin kaikistakin papeista päteviä, täysivaltaisia (jopa jumalallisia) "seremoniamestareita"**.

Heittäisin tässä vaan kysymyksen: Kuinka eksorkismi onnistuu kääntymättömältä papilta? Eikö heitä uhkaa Skeuaan papin poikien surkea kohtalo (Apt.19: 13-16). Näiden velikultien kohtaloksihan muodostui se, että he pyrkivät tekemään Jumalan valtakunnan työtä olematta itse omakohtaisessa uskossa.

Katolisuuden kaikuja

MV näkemys nousee Rooman maaperästä. Kasteuudestisyntyminen **versoo Rooman perintönä "papin lipereistä ja taikauskosta"**. Roomalle pappisvihkimys on sakramentti, joka "*välittää vihittävään katoamattoman luonteen, character indelebilis. Hänessä on sen nojalla pyhä ominaisuus, olipa hän itse muuten minkäläinen tahansa*" (Tiililä, Kristilliset kirkot ja muut yhteisöt, s.167).

"he (papit) edustavat jumalallisia voimia maan päällä, ts. Jumala vaikuttaa heidän kauttansa reaalisesti, sillä heillä ja vain heillä on sakramenttien hallinta, ja nämä puolestaan tuovat armon konkreettisesti ihmisille. Papin

suorittama konsekraatio tuo Kristuksen alttarilla olevaan leipään ja viiniin, pappi välittää ripissä puhdistavan armon ihmisiin jne.... Pappi on 'Jumalan sijainen' ja 'toinen Kristus'...katsotaan pappeuden juontuvan aina apostoleista asti yhtäjaksoisena sarjana" (successio apostolica) (emt.s.167). -Suomen piispojen vihkimyksessä välitetään tämä "apostolinen jatkumo" kätten päällepanemisella.

Huomatkaamme: Lutherin oppi ja katolisuus ovat identtiset näiltä osin!

"Ei hän (pappi) kasta, vaan Kristus kasta hänen kauttaan...Kun katolinen pappi julistaa Jumalan sanaa, saarnaa Kristus itse hänen kauttaan" (emt.s.168).

- Jotenkin kumman tuttua tekstiä MV kirjan lukemisen jälkeen!
"Sokea Reettakin" sen huomaa, että **nämä opit ovat toistensa kopioita**.
Olemme siis tekemisissä katolisen hapatuksen ja paavin antikristillisen opin kanssa. HERRA MEITÄ ARMAHTAKOON!

Matti Väisäsen konteksti

Tässä (katolisessa) - ja vain tässä kontekstissa - on nähtävä MV kasteteologia!

Kastekeskeinen

Alkuseurakunnan pelastusoppi oli KRISTUS- ja SANA- ja USKOKeskeinen.
"Minä kiitän Jumalaa, etten ole kastanut teistä ketään muita kuin Krispuksen ja Gaiuksen, niin ettei kukaan saata sanoa, että te olette minun nimeeni kastetut. Kastoinhan tosin Stefanaankin perhekunnan; sitten en tiedä, olenko ketään muuta kastanut. Sillä Kristus ei lähettänyt minua kastamaan, vaan evankeliumia julistamaan - ei puheen viisaudella, ettei Kristuksen risti menisi mitättömäksi" (1 Kor.1:14-17).

"Sillä vaikka teillä olisi kymmenentuhatta kasvattajaa Kristuksessa, niin ei teillä kuitenkaan olemonta isää; sillä minä teidät synnytin evankeliumin kautta Kristuksessa Jeesuksessa" (1 Kor.4:15).

Matti Väisäsellä pelastus on KASTE- ja SAKRAMENTTIkeskeinen. Tämä liittyy kiinteästi em. roomalaiskatoliseen jumalalliseen pappiskäsitykseen, joka välittää pelastuksen lahjat. Matti Väisänen yhtyy kansankirkollisen oikeaoppisuuden korostukseen: SANA JA SAKRAMENTIT. Ken tässä opissa ja tunnustuksessa pysyy, hän pääsee varmasti taivaaseen. MV hehkuttaa kastetta jopa siinä määrin, ettei näe "metsää puilta". Uskovan elämässä "kaikki on kastetta". Kaikki, mikä nousee kasteen ulkopuolelta, on kadottavaa harhaa. MV on tämä opin hurmaama ja huumama - tosin ei ensimmäinen sellainen.

UT:ssa sana kulki säännönmukaisesti sakramentin edellä, MV asia on päinvastoin.

Lapsikeskeinen

Kun MV on syntynyt kirkkoon, jossa on käytössä lapsikaste, hän kokee velvollisuudekseen sen puolustamisen - hyvin inhimillistä ja ymmärrettävää. Toki objektiivisuus olisi tutkijalle arvokkaampaa.

UT:n pelastusoppi on ehdottomasti AIKUISkeskeinen. MV se on LAPSIkeskeinen. Kasteesta puheenollan lapsikaste on luettavissa UT:ssa vain vaivoin "rivien välistä", perhekuntakasteesta. **Objektiiviselle tutkijalle "rivienväli" -**

lähtökohta ei ole kovin mairitteleva.

Em. johtuen UT:n teologia on AIKUISTELOGIAA. Kun se puhuu parannuksesta, kääntymyksestä, vanhurskauttamisesta, uudestisyntymisestä, pyhityksestä jne., kohteena ovat nimenomaan AIKUISET. Tämä jo siksikin, että Raamatun ja eritoten Jeesuksen mukaan aikuiset kipeimmin tarvitsevat pelastusta.

"Lasten kaltaisten on taivasten valtakunta." Hengellisenkin työn pitäisi ottaa huomioon "tarveharkinta".

Kirjoittamaton lähtökohta kaikessa inhimillisessä toiminnassa on, että **lapset kulkevat vanhempiensa jalanjäljissä** - eikä päinvastoin, kuten MV ja monet muutkin näyttävät kuvittelevan. Lapset tulevat autuaiksi vanhempiensa "siivellä", siksi heitä varten ei ole tarkoituksen mukaista sorvat mitään teologiaa - eikä varsinkaan sotkea heidän pelastumiseensa aikuisteologiaa.

MV kääntää tässäkin asiat pääläelleen: **aikuiset pelastuvat lasten siivellä!**

Toisaalta tästä on helppo luoda konteksti kansankirkkoon. **Veronmaksajan pelastaminen vauvana hokkuspokkus-tempulla on vallankäytön kannalta edullista ja viisasta.**

Lapsi- vai aikuiskaste

On jotenkin outoa, että marginaalina esiintyvistä tehdään kaiken napa, jonka ympärillä sitten tanssitaan taukoamatta. Raamatussa eivät lapsi- ja uskovien kaste ole vastakkain. MV tekstistä ilmenee varsin selvästi, ettei Lutherkaan hyväksynyt tätä vastakkainasettelua. **Luther piti kynsin hampain kiinni uskovien kasteesta.** Näin siksi, että olisi saatu välttämätön hajurako Rooman ex opere operato - oppiin. On selvää, että UT:n kaste oli voittopuolisesti aikuiskastetta. Lapset muodostivat korkeintaan häviävän pienen marginaaliryhmän. Se mitä kasteesta apostolien kirjeissä sanotaan, on sanottu nimenomaan aikuisten kohdalla. Viidesläisten heikkoja puolia ei ole koskaan ollut sanan julistuksen kohdistaminen oikeaan ryhmään, osoite on pyritty ottamaan huomioon, mutta tässä MV esiintyy vähintäänkin pientä epätarkkuutta. *"Pyri osoittautumaan Jumalalle semmoiseksi, joka koetukset kestää, työntekijäksi, joka ei työtään häpeä, joka oikein jakelee totuuden sanaa"* (2 Tim.2:15).

Kaste yhdistää

Kaste on tarkoitettu yhdistämään kaikki Jeesukseen uskovat - tämä tuskin toteutuu MV kirjan kohdalla!

*"Niin kehoitan siis minä, joka olen vankina Herrassa, teitä vaeltamaan, niinkuin saamanne kutsumuksen arvo vaatii, kaikessa nöyryydessä ja hiljaisuudessa ja pitkämielisyydessä kärsien toinen toistanne rakkaudessa ja **pyrkien säilyttämään hengen yhteyden rauhan yhdyssiteellä**: yksi ruumis ja yksi henki, niinkuin te olette kutsututkin yhteen ja samaan toivoon, jonka te kutsumuksessanne saitte; yksi Herra, yksi usko, YKSI KASTE; yksi Jumala ja kaikkien Isä, joka on yli kaikkien ja kaikkien kautta ja kaikissa"* (Ef.4:1-6).

Kun Korintossa seurakuntalaiset alkoivat jakaantua kastajien mukaan, Paavali tarttui tilanteeseen kovin ottein; Kristuksen kirkon yhteyttä ei saanut rikkoa millään verukkeella:

"Mutta minä kehoitan teitä, veljet, meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen nimeen, että kaikki olisitte puheessa yksimieliset ettekä suvaisisi

riitaisuuksia keskuudessanne, vaan pysyisitte sovinnossa ja teillä olisi sama mieli ja sama ajatus. Sillä Kloen perheväeltä olen saanut teistä kuulla, veljeni, että teillä on riitoja keskuudessanne. Tarkoitan sitä, että yksi teistä sanoo: "Minä olen Paavalin puolta", toinen: "Minä Apolloksen", joku taas: "Minä Keefaan", joku vielä: "Minä Kristuksen". Onko Kristus jaettu? Ei kaikei Paavali ole ristiinnaulittu teidän edestänne? Vai oletteko te kastetut Paavalin nimeen?" (1 Kor.1:10-13). -Paavali antoi suorasanaisesti ymmärtää, että korinttolaiset olivat sotkeutumassa kasteineen **lillukanvarsiin**.

Paavali opetti, että kasteen arvo nousee sen kohteesta (objektista) käsin. Kaikki muu on toisarvoista (kuka kastaa, miten kastaa, milloin kastaa jne.).

MV kirja on omiaan syventämään kuilua Herran omien välillä. Tällä kirjalla ei seurakuntaa (ekkleesiaa) rakenneta. Kaiken kaikkiaan siellä missä MV tapaamaan napitetaan kristillisyyttä kovin tiukasti opillisiin kapaloihin yhteys vääjäämättä kärsii. Tällaiset kirjat ovat päinvastoin "sodan julistuksia" moniin eri suuntiin!

Kristukseen pukeutuminen

Paavalin mukaan jokainen KRISTUKSEEN KASTETTU on Kristukseen pukeutunut - sen jälkeen, kun hän on tullut uskoon.

"Mitä siis sanomme? Onko meidän pysyttävä synnissä, että armo suureksi tulisi? Pois se! Me, jotka olemme kuolleet pois synnistä, kuinka me vielä eläisimme siinä? Vai ettekö tiedä, että me kaikki, jotka olemme kastetut Kristukseen Jeesukseen, olemme hänen kuolemaansa kastetut? Niin olemme siis yhdessä hänen kanssaan haudatut kasteen kautta kuolemaan, että niinkuin Kristus herätettiin kuolleista Isän kirkkauden kautta, samoin pitää meidänkin uudessa elämässä vaeltaman. Sillä jos me olemme hänen kanssaan yhteenkasvaneita yhtäläisessä kuolemassa, niin olemme samoin myös yhtäläisessä ylösnousemuksessa" (Room.6:1-5).

"Sillä te olette kaikki uskon kautta Jumalan lapsia Kristuksessa Jeesuksessa. Sillä kaikki te, jotka olette Kristukseen kastetut, olette Kristuksen päällenne pukeneet" (Gal.3:26-27).

Missä ja milloin tahtoo

Augsburgin tunnustuksen (V) mukaan Jumalan Henki vaikuttaa uskon sanan ja sakramenttien kautta "missä ja milloin tahtoo". MV kirja antaa ymmärtää, että lapsi "aina" uudestisynty kasteessa.

Samalla Jumalan valinta myös turhennetaan: *"Sen kuullessansa pakanat iloitsivat ja ylistivät Herran sanaa ja uskoivat, kaikki, jotka olivat säädetyt iankaikkiseen elämään" (Apt.13:48).* -MV kirjasta saa käsityksen, että **valinta koskee kaikkia lapsena kastettuja!**

Armon vuodattaminen

MV päättyy kirjassaan ja Luther-tulkinnassaan siihen, että armo ja pelastus "vuodatetaan" lapseen kasteen yhteydessä. Täten luonnollisesti saadaan tyystin eliminoiduksi ihmisen osuus pelastukseen. Samalla pelastuksesta tulee "pomminvarma". Toinen karikko vältetään, mutta toiselle karikolle ajetaan: **päädytään katoliseen ex opere operato oppiin!**

Jeesus ja lapset

MV teologia lähtee siitä, että lapset ovat ryhmä, joka kipeimmin tarvitsee

pelastusta. Heidän tykönsä on kiirehdittävä ensimmäisenä. He ovat riivajajoukkojen piirittämiä. Eksorkismi on pantava välittömästi toimeen.

Kun näin keskitytään lapsiin, on luonnollista, että aikuisten rintamalla on hiljaisempaa. **Jeesuksella oli painopiste päinvastoin:** lapsilla ei ollut hätää, mutta aikuiset olivat hukkumassa. Lasten perustila oli hyvä: *"senkaltaisten on taivasten valtakunta"* (Matt.19:14).

Lasten ainut uhka olivat viettelevät vanhemmat: *"Mutta joka viettelee yhden näistä pienistä, jotka uskovat minuun, sen olisi parempi, että myllynkivi ripustettaisiin hänen kaulaansa ja hänet upotettaisiin meren syvyyteen"* (Matt.18:6).

Lapsen usko

Lapsen on fakta, koska Jeesus mainitsee sen: *"Mutta joka viettelee yhden näistä pienistä, JOTKA USKOVAT MINUUN"* (Matt.18:6). Se on määrätys mielessä esimerkki myös aikuisen uskolle. Mutta nämä eivät ole kuitenkaan yhteismitallisia, eivätkä missään tapauksessa 1-1.

Lapsen usko on siirrettävä omaan kategoriaansa. Siitä Raamattu puhuu niin rajoitetusti, ettei sitä ole hedelmällistä erikseen kovin paljon vatvoa.

Missään tapauksessa näitä kahta ei saa yhdistää ja samaistaa, kuten MV pitkälti tekee. Tällöin **tuhotaan molemmat pelastusopit**. Lapsi laitetaan sietämättömään pinteeseen (tosin vain teoriassa) ja aikuinen pääsee kuin "koira veräjältä" lapsen toimiessa teoreettisena "sijaiskärsijänä".

Raamatusta voi päätellä, ettei lapsen usko ole sidottu kasteeseen, vaan on myötäsytyninen. Kuitenkin se on pelastavaa uskoa, koska Jeesus itse sen näin sanoo. Uskoa, jonka Jeesus hyväksyy, ei tarvitse millään terästä - ei edes kasteella! Jos Jeesus julistaa lapsen taivaskelpoiseksi ilman uudestisyntymistä ja vanhurskauttamista, mitä me voimme siihen muuta sanoa kuin "aamen". Mutta aikuiset meidän tulee laittaa sitäkin tiukemmalle ja kuumempaan ahjoon: *"Totisesti, totisesti minä sanon sinulle: joka ei synny uudesti, ylhäältä, se ei voi nähdä Jumalan valtakuntaa"* (Joh.3:3).

Kasteen siunaus

Lapsen kasteen perusteeksi riittää siinä saatava siunaus. Sekä kaste että ehtoollinen ovat meille pitkälti mysteereitä. Näiden tarkka analysointi ei ole mahdollinen - eikä tarpeenkaan. Kun me jotakin teemme Jeesuksen käskystä, siitä on seurauksena siunaus. Millainen, sitä emme tiedä.

"Mutta hänelle, joka voi tehdä enemmän, monin verroin enemmän kuin kaikki, mitä me anomme tai ymmärrämme, sen voiman mukaan, joka meissä vaikuttaa, hänelle kunnia seurakunnassa ja Kristuksessa Jeesuksessa kautta kaikkien sukupolvien, aina ja iankaikkisesti! Amen" (Ef.3:20-21).

Väinö Hotti